Facit pass 3, kombinatorik

- 1. a) Lösning: Antalet sätt är $\binom{22}{3} + \binom{22}{5} + \binom{22}{7} + \binom{22}{11} + \binom{22}{13} + \binom{22}{17} + \binom{22}{19}$.
  - b) Lösning: Noel har 5^{12} möjligheter.
  - c) Lösning: Eftersom två glasspinnar inte får placeras bredvid varandra måste de fem skålarna finnas i mellanrummen mellan alla sex glassar. Således finns 6! möjligheter.
- 2. Lösning: Ordet BARRSKOGSBÄR innehåller totalt 8 olika bokstäver, 3st R, 2st B och 2st S. Antalet olika "ord" med 5st bokstäver är alltså $\binom{8}{5}5! + \binom{3}{1}\binom{7}{3}\frac{5!}{2!} + \binom{3}{2}\binom{6}{1}\frac{5!}{2!2!} + \binom{7}{2}\frac{5!}{3!} + \binom{2}{1}\frac{5!}{3!2!}$, där första termen räknar antalet ord med 5 olika bokstäver, andra termen räknar antalet ord där precis en bokstav förekommer 2 gånger, tredje termen räknar antalet ord där två bokstäver förekommer två gånger, fjärde termen räknar antalet ord med 3st R och 2 andra olika bokstäver, och sista termen räknar antalet ord med 3st R och en bokstav som förekommer två gånger.
- 3. Lösning: Antalet delmängder som innehåller $\{1,2\}$ men inte $\{1,10\}$ är 27, antalet som innehåller $\{3,4\}$ men inte $\{1,10\}$ är $3\cdot 26$, och antalet som innehåller både $\{1,2\},\{3,4\}$, men inte $\{1,10\}$ är 25. Sökt antal är alltså $5\cdot 26-25=288$
- 4. Lösning: Om alla deckare ska stå bredvid varandra så finns det totalt $12! \cdot 12$ möjligheter, efter som alla diktsamlingar är identiska medan deckarna kan permuteras på 12! sätt. Om inte någon diktsamling får stå bredvid en annan diktsamling, så finns det $12! \cdot \binom{13}{11}$, ty det finns 12! permutationer av deckarna och sedan 13 platser att välja på för 11 diktsamlingar.
- 5. Lösning a): Ekvationen och villkoren $1 \le x_1 \le 10, x_2 \ge 21, x_3 \ge -12, x_4 \ge 0$, är ekvivalent med ekvationen $y_1 + y_2 + y_3 + y_4 = 36, 0 \le y_1 \le 9$ och $y_i \ge 0, i = 2, 3, 4$. Antalet lösningar är alltså $\binom{39}{36} \binom{29}{26}$.
  - Lösning b): Ekvationen kan skrivas $y_1 + y_2 + y_3 + y_4 = 30$ där $0 \le y_i \le 10$. Inklusionexklusion kombinerat med formeln för antalet lösningar hos staketproblem ger sedan att antalet lösningar är $\binom{33}{30} 4\binom{22}{19} + 6\binom{11}{8}$.
- 6. Lösning: Binomialsatsen ger: $\left(\frac{12}{3}\right)\cdot 2^9-\left(\frac{12}{9}\right)\cdot 2^9\cdot (-3)^3=\left(\frac{12}{3}\right)\cdot 2^9\cdot 28$
- 7. a) Lösning: Det kan stå 0,1,2,3,4,5,6 eller 7 böcker på översta hyllan. Låt b_i vara antalet sätt att placera böckerna så att i st står på översta hyllan. Då gäller att $i \in \{0,1,2,3,4,5,6,7\}$, men tolkningarna att $i \geq 1, i \geq 2$ eller $i \geq 3$ är också alla acceptabla om de motiveras. Vi får att

$$\begin{split} b_0 &= 18! \\ b_1 &= 18 \cdot 17! \\ b_2 &= (15 \cdot 3 \cdot 2) \cdot 16! \\ b_3 &= \left(\binom{15}{2} \cdot 3 \cdot 2! + \binom{3}{2} \cdot 15 \cdot 2! \right) \cdot 15! \\ b_4 &= \left(\binom{15}{2} \cdot \binom{3}{2} \cdot 2^3 \right) \cdot 14! \end{split}$$

$$\begin{split} b_5 &= \left(\left(\begin{smallmatrix} 15 \\ 3 \end{smallmatrix} \right) \cdot \left(\begin{smallmatrix} 3 \\ 2 \end{smallmatrix} \right) \cdot 3! \cdot 2! + \left(\begin{smallmatrix} 15 \\ 2 \end{smallmatrix} \right) \cdot 3! \cdot 2! \right) \cdot 13! \\ b_6 &= \left(\left(\begin{smallmatrix} 15 \\ 3 \end{smallmatrix} \right) \cdot 3! \cdot 3! \cdot 2 \right) \cdot 12! \\ b_7 &= \left(\left(\begin{smallmatrix} 15 \\ 4 \end{smallmatrix} \right) \cdot 3! \cdot 4! \right) \cdot 11! \end{split}$$

Totala antalet sätt att placera böckerna är alltså $b_0+b_1+b_2+b_3+b_4+b_5+b_6+b_7$ b) Lösning: Det finns $\binom{5}{2}\cdot 4\cdot \binom{9}{5}$ olika sorter.